

Luxembourg, 25. junij 2018
(OR. en)

10319/18

DEVGEN 106
ACP 58
RELEX 574
REGIO 46

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta

Datum: 25. junij 2018

Prejemnik: delegacije

Št. predh. dok.: 8556/18

Zadeva: Sodelovanje EU z mesti in lokalnimi oblastmi v tretjih državah
– sklepi Sveta

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o sodelovanju EU z mesti in lokalnimi oblastmi v tretjih državah; Svet jih je sprejel na 3628. seji 25. junija 2018.

Sodelovanje EU z mesti in lokalnimi oblastmi v tretjih državah
Sklepi Sveta

1. Svet opozarja na mednarodni politični okvir in politični okvir EU, med drugim na novo evropsko soglasje o razvoju¹, namenjen zagotavljanju strateškega dela z mesti in lokalnimi oblastmi v državah v razvoju, pri čemer med drugimi vidiki izpostavlja zlasti načela „Cities for All“ (mesta za vse). Odločno poudarja, da so trajnostni razvoj mest ter vključujoče, uravnotežene in integrirane ozemeljske in mestne politike bistveni za doseg cilja trajnostnega razvoja št. 11, pa tudi drugih ciljev trajnostnega razvoja. Komisijo poziva, naj podpre izvajanje agende za trajnostni razvoj do leta 2030 na lokalni ravni in v celoti izkoristi politični okvir in vse razpoložljive instrumente ter tako dejansko zagotovi, da bodo koristi okrepljenega in inovativnega sodelovanja z mesti in lokalnimi oblastmi v partnerskih državah kar največje.
2. Pozidana območja mest v državah v razvoju, zlasti v Aziji in Afriki, naj bi do leta 2030 narasla za 200 %. Urbanizacija in z njo povezani izzivi so veliki tudi v drugih regijah, zlasti v Latinski Ameriki in na Karibih, pa tudi v sosedstvu EU. Zaradi nenehne hitre urbanizacije je cilje politike EU mogoče doseči le v okviru okrepljenih partnerstev z mesti in ustreznimi lokalnimi oblastmi v tretjih državah.

¹ Agenda za trajnostni razvoj do leta 2030, nova agenda za mesta; Sklepi Sveta o lokalnih organih v razvoju, julij 2013.

3. Številna mesta in lokalne oblasti se vse pogosteje soočajo z izzivi, kot so revščina v mestih, socialna izključenost in prostorska neenakost, prenaseljenost, konflikti, kriminal in nasilje, šibka infrastruktura, pomanjkljivo zagotavljanje osnovnih storitev in degradacija okolja. Mesta in lokalne oblasti so v večini humanitarnih kriz še naprej najbolj izpostavljeni. Mesta so zaradi hitre rasti prebivalstva in nenačrtovane urbanizacije vedno pogosteje žrtev epidemij in naravnih nesreč ter podnebnih sprememb. Ti urbani izzivi se še stopnjujejo z migracijskimi tokovi in prisilnimi razselitvami, ki so brez primere in so posledica geopolitičnih, humanitarnih, ekonomskih in okoljskih dejavnikov. Ženske in dekleta so v teh razmerah nesorazmerno in v večji meri izpostavljene pomanjkanju varnosti in nasilju.
4. Svet se odločno zavzema za povečanje potenciala mest, da bi postala vozlišča trajnostne in vključujoče rasti ter inovacij, pa tudi za okrepitev vloge, ki jo imajo pri tem lokalne oblasti. Pozdravlja delovni dokument služb Komisije o sodelovanju EU z mesti in lokalnimi oblastmi v tretjih državah².
5. Svet poudarja, da je za učinkovito reševanje urbanističnih izzivov potreben premik v paradigmi s sedanjega sektorskega pristopa na teritorialni vidik, ki krepi povezave med mesti in podeželjem ter združuje tri razsežnosti trajnosti v razvoju mest, obenem pa zagotavlja skladnost politik razvoja mest in podeželja. EU in njene države članice morajo oblikovati različne strategije, instrumente in postopke ter izvajati učinkovite strateške in politične dialoge v podporo učinkovitim in v rezultate usmerjenim partnerstvom z mesti in lokalnimi oblastmi v partnerskih državah.

² 9095/18 – SWD(2018) 269 final.

6. Svet poudarja, da je treba še naprej spodbujati dobro upravljanje na ravni mest in lokalnih oblasti. Poudarja tudi, da so bistvenega pomena učinkoviti sistemi upravljanja na več ravneh ter trdni politični in pravni okviri na nacionalni in podnacionalni ravni. Lokalne oblasti potrebujejo spodbuden in ugoden politični in regulativni okvir za učinkovito izvajanje trajnostnih mestnih politik in teritorialnega pristopa k lokalnemu razvoju. Zaveda se, da so procesi, ki pri lokalnem upravljanju povezujejo več deležnikov, med drugim civilno družbo in zasebni sektor, pa tudi preudarni humanitarni in razvojni pristopi, ki združujejo trajnostne razvojne rešitve, urbanistično načrtovanje in odpornost, pomembni. Ugotavlja, da krepitev lokalnega upravljanja v partnerskih državah podpirajo številni akterji iz držav članic EU.
7. Svet poudarja tudi, da je treba okrepiti tehnične in upravne zmogljivosti mest in lokalnih oblasti za razvoj in izvajanje integriranih, večsektorskih politik urbanističnega načrtovanja, vključno z instrumenti za dejavno sodelovanje z državljani. To naj bi v skladu s pristopom, temelječim na človekovih pravicah, izvedli vzporedno z opolnomočenjem nosilcev pravic, ki bi potem te svoje pravice tudi uveljavljali.
8. Svet se zaveda zelo velikih potreb po naložbah in s tem povezanih finančnih vrzeli, s katerimi se srečujejo mesta in lokalne oblasti. Pristojnosti in zmogljivosti mest in lokalnih oblasti, da oblikujejo in izvajajo fiskalne politike na področju financiranja občin in ustvarjanja prihodkov, so, kadar so decentralizirane, bistvenega pomena. Svet poziva Komisijo, naj okrepi prizadevanja v podporo upravljanju javnih financ in ustvarjanju lastnih virov prihodkov na lokalni ravni.

9. Obenem jo spodbuja, naj podpira – če je le možno – lokalne zmogljivosti in prizadevanja za privabljanje naložb zasebnega kapitala, zlasti z uporabo mehanizmov mešanega financiranja ter z nadaljnjim preučevanjem inovativnih mehanizmov in partnerstev za financiranje, tudi tistih, ki jih vzpostavijo lokalne oblasti v državah članicah. Javno-zasebna partnerstva imajo lahko ključno vlogo pri ustvarjanju pametnih, trajnostnih in odpornih mest. Svet poziva, naj se hitro zagotovi učinkovita podpora trajnostni urbanizaciji, med drugim s pomočjo dodatnih finančnih sredstev iz evropskega načrta za zunanje naložbe in njegovega sklopa „Trajnostna mesta“.
10. Svet se zaveda potenciala mest in lokalnih oblasti pri vzpostavljanju zelenega in krožnega gospodarstva kot modela vključujoče rasti, meni pa tudi, da je vloga mest bistvena pri soočanju s podnebnimi spremembami. Komisijo poziva, naj spodbuja zelena in odporna mesta s podpiranjem prehoda na mesta z nizkimi emisijami ogljika, odporna na podnebne spremembe, pri čemer naj bo poudarek na trajnostnem javnem prevozu.
11. Svet poudarja, da javni prostor in kulturna dediščina pomembno prispevata k socialnim, ekonomskim in političnim funkcijam mest.
12. Svet se zaveda, da so velemesta in urbane aglomeracije gonilo svetovnega gospodarstva, velika in srednje velika mesta pa vozlišča, ki omogočajo rast in ustvarjanje delovnih mest na regionalni in lokalni ravni. Ob tem se zaveda tudi, da je treba omogočati ustvarjanje ugodnega okolja za zasebni sektor, zlasti za vključujoča in socialna mikro- in mala podjetja, ter inovativnih tržnih rešitev, obenem pa spodbujati prehod z neuradnega na uradno gospodarstvo. Poziva, naj se posebna pozornost nameni boljšim izobraževalnim in zaposlitvenim možnostim za ženske, mlade in invalide.
13. Svet spodbuja Komisijo, naj še naprej podpira pristope „pametnih mest“, med drugim naj lokalnim oblastem in mestom v partnerskih državah pomaga pri vzpostavljanju digitalnih temeljev, vključno s potrebno povezljivostjo in dostopnostjo, za uvedbo storitev elektronskega upravljanja in z viri gospodarnih rešitev. Poziva jo, naj podpira digitalizacijo kot pozitivno silo za ustvarjanje delovnih mest in socialno odgovornih podjetij ter tako podpre vlogo mest kot gonilne sile agende za trajnostni razvoj do leta 2030.

14. Pri sodelovanju z mesti in lokalnimi oblastmi bi si morali prizadevati za večjo preglednost, vključujoče upravljanje in odgovornost na področju javnega financiranja in opravljanja javnih storitev, v to sodelovanje pa bi morali vključiti tudi elemente, ki zadevajo najboljše prakse na področju zatiranja korupcije ter na področju izboljševanja zemljiških pravic in lastništva posesti za vse. Svet poudarja tudi, da je treba spodbujati dejavno in smotrno udeležbo prebivalcev pri načrtovanju, izvajanju in ocenjevanju zadevnih lokalnih ukrepov in javnih storitev.
15. Svet poudarja, da je treba spodbujati vključujoča in varna mesta ter obravnavati vzroke in posledice neenakosti, marginalizacije in segregacije znotraj posameznih mest in med različnimi mesti. Komisijo spodbuja, naj poskrbi, da se bodo v podporo, ki jo EU namenja mestom in lokalnim oblastem v tretjih državah, vključevale marginalizirane skupine in ranljive osebe, tudi invalidi, starejši, prisilno razseljene osebe in migranti. Ker se nekatera mesta in lokalne oblasti vse pogostejše soočajo s tokovi migrantov in beguncev, Svet spodbuja Komisijo, naj še naprej podpira tiste, ki tem migrantom in beguncem nudijo zatočišče.
16. Prednostno bi se bilo treba posvetiti enakosti spolov in opolnomočenju žensk na mestnih območjih ter vlogi mladih kot gonilni sili demokracije, razvoja in preobrazbe. Svet poziva Komisijo, naj podpira lokalne zmogljivosti za večjo varnost in zaščito žensk in deklet na mestnih območjih ter za izboljšanje zemljiških pravic in lastništva posesti za vse.
17. Svet poziva službe Komisije in ESZD, naj z mesti povezana vprašanja vključijo v tematsko politiko in politični dialog ter svoje strukturne dialoge z mesti in lokalnimi oblastmi poglobijo. Poudarja, da je treba spodbujati vezi med ljudmi na lokalni ravni, in opozarja, da je z instrumenti, kot so decentralizirano sodelovanje, pobratenja na ravni mest in lokalnih oblasti ter partnerstva med mesti, tako kot z institucionalnim sodelovanjem in tehnično podporo mogoče okrepiti zmogljivosti mest in lokalnih oblasti. Komisijo poziva, naj pospeši ukrepanje na tem področju ter pobratenja po potrebi vključi v prihodnje programe na področju razvoja mest.

18. EU in njene države članice se zavedajo pomembne vloge Programa ZN za naselja (UN-Habitat) pri podpori trajnostnih mest.
 19. Svet poudarja, da bilo treba v okviru zunanje pomoči EU posebno podporo namenjati zagotavljanju integriranega in večsektorskega pristopa do mest in lokalnih oblasti, tako v urbanem kot podeželskem kontekstu.
 20. Svet poziva Komisijo, naj mu redno poroča o napredku pri izvajanju sodelovanja z mesti in lokalnimi oblastmi v tretjih državah. Prav tako jo spodbuja, naj vzpostavi ustrezen forum za redno izmenjavo informacij, izkušenj in znanja z državami članicami EU in zadevnimi partnerji glede sodelovanja z mesti in lokalnimi oblastmi v tretjih državah.
-